

1a trimestro
1er Trimestre
2014

Esperanto la verda stelo

94

ASSOCIATION
ESPÉRANTISTE
Trimonata revueto
numero 78

Notre site : esperanto94.info

KALENDARO

BONAN NOVAN JARON

2014

BONNE NOUVELLE ANNEE

ASSEMBLÉE GÉNÉRALE
le 14 février 2014
à Champigny
3 rue Eugène Brun.

Le vendredi matin à 10 h,
Possibilité de déjeuner
ensemble. Informez Tereza
de votre désir :
01 45 76 10 57 ou
terezasa@club-internet.fr

Je suis jeune, il est vrai...

Ludoviko Zamenhof n'avait même pas dix ans lorsque l'idée lui vint de proposer de se comprendre vite et bien à tous les habitants de la terre. Il s'est attaché toute sa vie à transformer son rêve en réalité.

Au début, il était tout seul à parler sa langue. Aujourd'hui, il est difficile de savoir combien de personnes la parlent dans le monde.

Parmi ceux qui l'ont apprise dans leur jeunesse, certains en ont retiré beaucoup de satisfactions; d'autres ont même brillamment réussi :

- **Franz Jonas** devint président de la République d'Autriche;
- l'Estonien **Paul Ariste** fut un grand polyglotte et un linguiste renommé;
- l'Allemand **Reinhard Selten** a reçu le Prix Nobel 1994 de sciences économiques;
- le Suédois **Daniel Tarschys** a été Secrétaire Général du Conseil de l'Europe;
- **Georges Kersaudy** parlait, écrivait et traduisit 51 langues d'Europe et d'Asie; ancien fonctionnaire international, il a écrit "**Langues sans frontières**" (éd. Autrement) dans lequel il décrit 39 langues d'Europe;
- les jeunes soeurs hongroises **Zsuzsa, Zsófia** et **Judit Polgár** ont remporté de nombreuses victoires dans des championnats mondiaux d'échecs...

L'ESPERANTO n'est pas une langue étrangère, c'est la langue de tous les citoyens du monde.

Voyez dans les pages suivantes, les règles de la langue internationale : ESPERANTO

REVUE BILINGUE : ESPERANTO – FRANCAIS

p. 2 Décès d'un académicien. Cotisation 2014. p. 3 Apprendre sur Internet, « lernu » p. 4 Colère et amour en espéranto. A Grésillon. p. 5 Villes jumelées. p. 6 Combiner librement les mots. p. 7 Bibliothèques scientifiques et techniques. Jour de l'an. p. 8 Raymond Schwartz	p. 2 Akademiano mortis. 2014a kotizo. p. 3 Lerni pere de la Reto, « lernu » p. 4 Koleru kaj amo en esperanto. En Greziljono. p. 5 Ĝemelitaj urboj. p. 6 Libere kombini la vortojn. p. 7 Sciencaj kaj teknikaj bibliotekoj. Novjaro. p. 8 Rajmondo Ŝvarco.
Imprimerie Spéciale	
Poŝtadreso : LA VERDA STELO – ESPERANTO 94 3 Rue Pablo Picasso Appartement 507 94600 Choisy le Roi Francio / France	Prezidanto : Tereza Sabatier : terezasa@club-internet.fr Sekretariino : Sylviane Lafargue Redaktorino : Tereza (☎01.45.76.10.57) Kasisto : terezasa@club-internet.fr Korektanto : -----

La Anoncetoj

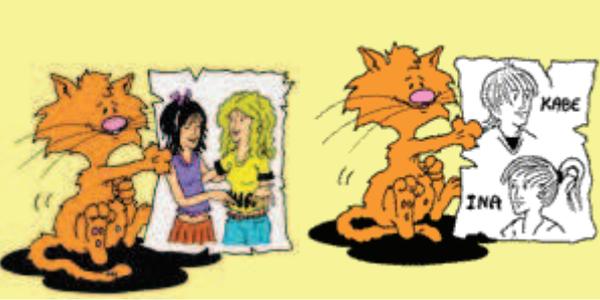
DECES D'UN MEMBRE DE L'ACADEMIE D'ESPERANTO	MORTO DE AKADEMIANINO DE ESPERANTO
Le 4 novembre 2013 est décédée Lena Karpunina, 51 ans, russe logeant en Allemagne, élue à l'Académie d'Espéranto en 2010, spécialiste dans le domaine de la littérature.	La 4-an de novembro 2013 forpasis (elektita en 2010), Lena Karpunina, 51-jara, rusino loĝanta en Germanujo. elektita al la Akademio de Esperanto en 2010, en la literatura kampo.

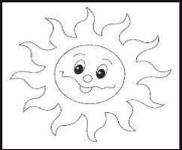
COTISATION 2014 : 15 EUROS	KOTIZO 2014 : 15 EŬROJ
<p style="text-align: center;">Comme chaque année, notre trésorier vous demande d'envoyer votre cotisation (15 €).</p> <p>Vous recevez ainsi notre bulletin trimestriel, et aidez aussi son envoi comme propagande aux mairies, bibliothèques et particuliers pour les inciter à s'informer ou, mieux encore, apprendre l'espéranto.</p> <p>Voici un message, envoyé avec sa cotisation, par un adhérent :</p> <p style="text-align: center;"><i>« Merci à tous les bénévoles ! De la part d'une retraitée, qui n'a pas encore trouvé le temps d'apprendre l'Espéranto, mais qui veut soutenir cette philosophie exemplaire ! ».</i></p> <p>Cela aide aussi, comme nous le faisons depuis plusieurs années, à la production d'un grand calendrier bilingue en couleur, que nous vendons, sans profit, aux associations espérantistes françaises.</p> <p>Nous le distribuons aussi, comme propagande. Prix au détail : 4 €.</p>	<p style="text-align: center;">Kiel ĉiujare, nia kasisto petas vin sendi la kotizon (15 €).</p> <p>Tiel vi ricevas nian trimonatan bultenon, kaj ankaŭ helpas sendi ĝin kiel propagandon à la urbodomoj, bibliotekoj kaj personoj por instigi ilin informiĝi pri, aŭ plibone, ankaŭ studi esperanton.</p> <p>Jen mesaĝo, kiun sendis membro kun sia kotizo</p> <p style="text-align: center;"><i>« Dankon al ĉiuj bonvoluloj ! De emeritulino, kiu ankoraŭ ne trovis tempon lerni esperanton, se kiu volas subteni tiun ekzempleran filozofion ! »</i></p> <p>Ankaŭ, tio helpas, kiel ni faras de pluraj jaroj : presadon de dulingva, belkolora, granda kalendaro, kiun ni povas provizi al aliaj asocioj en Francio sen preni profiton.</p> <p>Ni ankaŭ disdonas ĝin en lokoj kie ĝi povas esti videbla por propagandi. Publika prezo : 4 eŭroj,</p>

L'ESPÉRANTO, COMMENT ÇA MARCHE ?	ESPERANTO, KIEL ĜI FUNKCIAS ?
<ul style="list-style-type: none"> ■ Seize règles sans exceptions constituent la base grammaticale de l'espéranto. Chacune d'elles s'apprend une fois pour toutes en quelques minutes. ■ On prononce toutes les lettres et chaque lettre a toujours le même son. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Dek-ses reguloj, sen esceptoj konsistigas la gramatikan bazon de Esperanto. Ĉiu el ili lerniĝas nur unu fojon por ĉiam en kelkaj minutoj. ■ Ĉiu litero prononciĝas kaj ĉiam havas saman sonon.

<p>APPRENDRE SUR INTERNET lernu.net</p> <p>Débutant Ana Pana, Bildoj kaj demandoj</p> 	<p>STUDU PERE DE LA RETO : lernu.net</p> <p>La puzlo Esperanto</p> <p>Ce cours présente les principaux éléments de l'espéranto et vous aide à comprendre comment les utiliser et les combiner pour construire des phrases. Ana renkontas</p>
 <p>Mi estas komencanto</p> <p>Ce cours par correspondance vous permet de faire vos premiers pas dans la langue avec l'aide d'espérantophones expérimentés.</p>	<p>Ana renkontas Jen nia IJK</p>
<p>Kio okazas?</p> <p>Avancé</p> <p>Votre tâche consiste à essayer de réécrire le récit du cours.</p> 	<p>Gerda Malaperis</p> <p>Ce cours par correspondance vous permet de continuer votre étude avec l'aide d'espérantophones expérimentés. Vous apprenez un peu plus l'espéranto et en même temps vous pouvez vous imaginer comment se passe une grande rencontre de jeunes espérantophones. Outil d'apprentissage très utilisé, écrit par Claude Piron, écrivain espérantophone très adroit. Il s'agit en même temps d'une nouvelle policière intéressante.</p>

<p>L'ESPÉRANTO, COMMENT ÇA MARCHE ?</p> <p>■ La plupart des radicaux sont reconnaissables dans des langues répandues, par exemple <i>natur</i> (le <i>u</i> se prononce <i>ou</i>) : français <i>nature</i>, anglais <i>nature</i>, italien et roumain <i>natura</i>, espagnol <i>naturaleza</i>, portugais <i>natureza</i>, allemand, <i>natur</i>, suédois, danois, norvégien (et en yiddish) <i>natur</i>, néerlandais <i>natuur</i>.</p> <p>■ Aucune hésitation sur le genre des objets : neutre : la suno, la luno, la tablo, la glaso, la hundo, la porko</p>	<p>ESPERANTO, KIEL ĜI FUNKCIAS ?</p> <p>■ Plejparte el la radikoj estas rekoneblaj en la ĉefaj lingvoj, ekzemple <i>natur</i> : Francio : <i>nature</i>, Anglio: <i>nature</i>, Italio kaj Rumanio : <i>natura</i>, Hispanio: <i>natraleza</i>, Portugalio : <i>natureza</i>, Germanio: <i>natur</i>, Svedio, Danio, Norvègio (kaj en Jidiŝo) : <i>natur</i>, Nederlando : <i>natuur</i>.</p> <p>■ Neniu konfuzo pri la genro de objektoj : neŭtrala : la suno, la luno, la tablo, la glaso, la hundo, la porko</p>
--	--

COLERE ET AMOUR EN ESPERANTO	KOLERO KAJ AMO EN ESPERANTO
<p>Est-il possible d'exprimer la colère ou l'amour en espéranto ?</p> <p>Bien entendu ! Avez-vous déjà eu l'occasion d'être en colère dans une langue étrangère ? Si oui, vous avez probablement constaté qu'il est très difficile de s'exprimer dans ces conditions, à moins de très bien maîtriser la langue.</p> <p>Les règles de grammaire compliquées et l'impossibilité de composer des mots librement freinent votre élan. Dans une langue où tout fonctionne de façon régulière, vous exprimez vos sentiments beaucoup plus facilement que dans une langue où la formation des phrases se bute constamment à des interdits, des exceptions, etc.</p> <p>Il n'est pas aisé de se souvenir en tout temps que « livre » est masculin en français, neutre en allemand et féminin en russe. Ces complications, basées sur la tradition (donc : non fondées sur des réalités), freinent énormément le flux spontané de l'expression.</p> <p>Dans le feu de l'action, lorsqu'on veut exprimer son indignation, dire sa souffrance ou parler d'amour, une langue libérée de ces complications s'avère beaucoup plus pratique que les autres langues nationales.</p>	<p>Ĉu eblas esprimi koleron aŭ amon en esperanto ?</p> <p>Jes, ja ! Ĉu vi havis okazon koleri en fremda lingvo ? Se jes, vi certe konstatis ke estas tre malfacile esprimiĝi en tiaj kondiĉoj, krom se oni bone majstras la lingvon.</p> <p>La gramatikaj komplikaj reguloj kaj la neebleco libere komponi la vortojn bremsas vian elanon. En lingvo, kie ĉio pli regule funkcias, vi esprimas viajn sentojn multe pli facile ol en lingvo, kie la konstruo de la frazoj senĉese renkontas malpermesojn, esceptojn, ktp.</p> <p>Ne estas facile ĉiam memori ke « libro » estas franclingve malina vorto, germanlingve neŭtra, ruslingve ina. Tiuj komplikaĵoj, bazitaj sur la tradicio (do ne bazitaj sur realeco) fortege bremsas la spontanecon kaj fluon de esprimiĝo.</p> <p>En rapidaj interŝanĝoj, kiam oni volas esprimi sian indignon, diri sian suferon aŭ ame paroli, lingvo liberigita de komplikaĵoj montriĝas multe pli efika ol la aliaj naciaj lingvoj.</p>

MAISON CULTURELLE DE L'ESPERANTO	KULTURA DOMO DE ESPERANTO
<p>Invitation à PRINTEMPaS,</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Cours intensifs</i> avec Radojica Petrović et Christophe Chazarein et - <i>Examen international d'espéranto</i> CECR (B1, B2, C1) <p>Du 26/04 avril au 4/05/2014</p> <p>Au château espérantiste de Grésillon. Site: http://gresillon.org/printemps Contact: kastelo@gresillon.org, tél. 02.41.89.10.34, <u>Maison Culturelle de l'Espéranto, Grésillon,</u> <u>St. Martin d'Arcé, 49150 BAUGÉ.</u></p>	<p>Invito al PRINTEMPaS,</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Intensivaj kursoj</i> kun Radojica Petrović kaj Christophe Chazarein kaj - <i>Internaciaj KER-ekzamenoj</i> (B1, B2, C1). <p>De 26a/04 ĝis 4a/05/2014</p> <p>En la franca Esperanto-kastelo Greziljono. Retejo: http://gresillon.org/printempo Kontakto: kastelo@gresillon.org, Tel 02.41.89.10.34, <u>Maison Culturelle de l'Espéranto, Grésillon,</u> <u>St. Martin d'Arcé, 49150 BAUGÉ, France.</u></p>

L'ESPÉRANTO, COMMENT ÇA MARCHE ?	ESPERANTO, KIEL ĜI FUNKCIAS ?
<ul style="list-style-type: none"> ■ Une lettre ajoutée au radical forme le substantif (nom) : o (naturo = nature), l'adjectif : a (natura = naturel/le), l'adverbe : e (nature = naturellement). ■ Le pluriel du nom et de l'adjectif se forme en ajoutant un j (prononcé comme un y) : natura floro = une fleur naturelle; naturaj floroj = des fleurs naturelles. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Unu litero aldonita al radiko formas substantivon (nomon) : o : naturo (franclingve, nature), adjektivon : a : natura, (franclingve, naturel(le)), adverbon : e : nature (francelingve, naturellement). ■ La pluralo de la nomo kaj adjektivo formiĝas per aldono de j (prononcita kiel « y ») : natura floro (franclingve, fleur naturelle), naturaj floroj (franclingve, fleurs naturelles)

VILLES JUMEELES	ĜEMELAJ URBOJ
<p>Du bulletin d' UEA « Information des villes Jumelées »</p> <p>Devoirs et tâches Les membres du groupe doivent remplir les devoirs et tâches suivants :</p> <ul style="list-style-type: none"> * développer et aider au fonctionnement de cours d'espéranto dans ces villes. * utiliser l'Espéranto dans les affaires concernant les villes jumelées, ex.. échanges de divers groupes. * participer à l'élaboration et mise en pratique des projets. * Chercher des collaborateurs ou des partenaires pour les projets. * Si possible participer aux événements espérantistes de la région ex.. congrès locaux ou internationaux, être actif, proposer et y organiser des conseils de villes jumelées.. * informer et rapporter sur les actions « espéranto- villes jumelées » dans les journaux espérantistes et nationaux, ex. supplément ou complément aux articles sur Internet, créer des pages sur Internet et des rubriques dans les journaux, rédiger des articles pour la radio et la télévision, etc.. * Inciter les espérantistes locaux à participer à la mise en place de projets et faire que les groupes espérantistes s'y investissent. * Etablir un site efficace internet, chercher et créer des jumelages de diverses instances., ex.. entre les écoles qui enseignent l'espéranto, amicales... * Stabiliser, accélérer et approfondir les contacts avec les groupes espérantistes et leurs relations avec les autorités locales. 	<p>El la reta bulteno de UEA « Informilo de Ĝemelaj Urboj »</p> <p>Devoj kaj taskoj La membroj de la grupo devas plenumi jenajn devojn kaj taskojn:</p> <ul style="list-style-type: none"> * disvastigi kaj helpi funkciigi Esperanto-kursojn en ĝemelaj urboj * Utiligi Esperanton en la konkretaj aferoj pri ĝemelaj urboj, ekz. intervizito de diversaj rondoj * Partopreni en ellaborado kaj praktikado de la laborplano de la projekto * serĉi kunlaborantojn aŭ partnerojn por la projekto. * Laŭeble partopreni en Esperanto-aranĝoj de la regiono, ekz. kongresoj de kontinento aŭ translandoj, kaj aktive proponi kaj organizi kunsidon de Ĝemelaj urboj en ili. * Informi kaj raporti pri agadoj koncernaj al Esperanto kaj ĝemelaj urboj en la Esperantaj kaj neesperantaj gazetoj, ekz. proponi aldonon, suplementon aŭ kompletigon de priaj enhavoj en la interreto, starigi priajn paĝojn en retejoj kaj rubrikojn en gazetoj, kaj verki artikolojn por radio kaj televido ktp. * Instigi lokajn esperantistojn partopreni en la agado de la projektoj kaj lokajn Esperanto-organizaĵojn preni la projekton, kiel unu el la laboroj. * Establi efikan laborreton, serĉi kaj krei eblecon por ĝemeliĝo de diversaj instancoj, ekz. inter lernejoj kiuj enkondukas Esperanton, amikaj rondoj.... * Teni stabilan kontakton kun la lokaj Esperanto-organizaĵoj, akceli kaj profundigi ilian rilaton kaj kunlaboron kun la urbaj aŭtoritatoj
<p>L'ESPÉRANTO, COMMENT ÇA MARCHE ?</p>	<p>ESPERANTO, KIEL ĜI FUNKCIAS ?</p>
<p>■ Savoir conjuguer un seul verbe, c'est savoir tous les conjuguer : il n'existe aucun verbe irrégulier. Six terminaisons invariables à toutes les personnes suffisent pour former les temps simples et autant pour les temps composés. Un dictionnaire de conjugaison est inutile.</p>	<p>■ Scii konjugacii unu solan verbon, estas scii konjugacii ĉiujn verbojn : ne ekzistas malregulaj verboj. Ses ne variaj finaĵoj por ĉiu persono sufiĉas por formi la simplajn tempojn sed ankaŭ la kompleksajn. Konjugacivortaro malutilas.</p>

COMBINER LIBREMENT LES MOTS	LIBERE KOMBINI LA VORTOJN
<p>Combiner librement et la richesse d'expression.</p> <p>Les espérantophones créent spontanément de nouveaux mots qui n'existent pas dans leur langue maternelle, ou qu'ils ne connaissent pas. C'est ainsi qu'on utilise souvent <i>samlingvano</i> (personne qui parle la même langue), <i>fotinda</i> (qui vaut la peine d'être photographié) ou <i>kisema</i> (qui a tendance à embrasser). La combinaison libre de ces éléments rend la langue immensément riche, sans qu'elle y perde de sa simplicité.</p> <p>La première fois qu'on tient un dictionnaire bilingue français-espéranto/espéranto-français, on est d'abord surpris de constater que la section espéranto-français n'occupe que le quart du dictionnaire. C'est que l'usager de l'espéranto a besoin d'un vocabulaire de base (radicaux) beaucoup plus restreint, puisqu'il forme lui-même les mots dont il a besoin. S'il a oublié le sens de pan- (pain), il comprendra néanmoins le mot « panisto » (boulangier) après avoir cherché pan- dans le dictionnaire, puisque -isto désigne la personne qui fait un métier relié à la racine qui précède.</p>	<p>Libere kombini kaj riĉeco de la esprimoj.</p> <p>La esperantofonoj spontanee kreas novajn vortojn, se ili ne ekzistas en patrina lingvo, aŭ kiujn ili ne konas. Tie, foje oni uzas <i>samlingvano</i> (iu kiu parolas saman lingvon), <i>fotinda</i> (kiu indas esti fotita) aŭ <i>kisema</i> (kiu tendencas kisi).</p> <p>La libera kombino de tiuj elementoj igas la lingvon pli riĉiĝi, sen ke ĝi perdu sian simplecon.</p> <p>La unuan fojon kiam oni konsultas dulingvan vortaron franca/esperantan -esperanta-franca, oni estas surprizita konstati ke la parto esperanta/franca okupas nur la kvaronon de la vortaro. Tio estas, ĉar la uzanto de esperanto bezonas bazan vortprovizon pli mallongan (radikoj), ĉar li mem kreas siajn bezonatajn vortojn. Se li forgesis la sencon de pan- (pano), li tamen komprenos la vorton « panisto » (tiu kiu fabrikas panon) post serĉado de pan- en la vortaro, ĉar la sufikso « isto » signifas la personon, kiu havas metion en rilato kun la antaŭa radiko..</p>
<p>UNE LANGUE A-T-ELLE UNE HISTOIRE ?</p> <p>Bien entendu ! Au temps de Jules César ni le français, l'italien ou l'espagnol n'existaient. Ils existent, aujourd'hui. Il fut donc un temps où ces langues étaient aussi jeunes que l'espéranto aujourd'hui. Les langues naissent et meurent. Il existe aujourd'hui des langues plus jeunes que l'espéranto, comme le pisin (une des langues officielles de la Nouvelle-Guinée) ou le romanche, quatrième langue officielle de la Suisse qui a été élaborée tout à fait consciemment par des linguistes dans les années 1980, à partir de différents dialectes, pour donner une langue unifiée aux citoyens romanches.</p>	<p>ĈU LINGVO HAVAS HISTORION ?</p> <p>Jes, ja ! En tempo de Juljo Cezaro nek la franca, nek la itala nek la hispana lingvoj ekzistis. Nun ili ekzistas. Do estis tempo kiam tiuj lingvoj estis tiel junaj, kiel esperanto nuntempe.</p> <p>La lingvoj naskiĝas kaj mortas. Ekzistas hodiaŭ lingvoj kiuj estas pli junaj ol esperanto nuntempe, kiel la pisina (unu el la oficialaj lingvoj de Nov-Gineo) aŭ la romanĉa, kvara oficiala lingvo de Svisio, kiu estis ellaborita de lingvistoj en la jaroj 1980, baze de diversaj dialektoj, por doni saman lingvon al la romanĉaj civitanoj.</p>
<p>'ESPÉRANTO, COMMENT ÇA MARCHE ?</p> <p>■ Quelques dizaines d'affixes (préfixes et suffixes) combinables avec les radicaux permettent de disposer, sans surcharger la mémoire, d'un vocabulaire très important construit selon les besoins, sur mesure.</p> <p>■ Là où d'autres langues ont besoin de dictionnaires des contraires (antonymes), le préfixe <i>mal</i> offre illico et toujours la bonne réponse : <i>bela</i> = beau, belle ; <i>malbela</i> = laid., laide</p>	<p>ESPERANTO, KIEL ĜI FUNKCIAS ?</p> <p>■ Kelkaj dekoj da afiksoj (prefiksoj kaj sufiksoj) kunigitaj kun la radikoj ebligas havi sen pezigo de la memorkapablo imponegan vortprovizon kontruitan laŭbezone, taŭge.</p> <p>■ Tie, kie aliaj lingvoj bezonas vortarojn de antonimoj, la prefikso mal tuj donas la bonan solvon : <i>bela</i> (franclingve, beau, belle), <i>malbela</i> (franclingve, laid, laide).</p>

Ĉevalo, ĉevalisto, ĉevalaĵo, ĉevalino, ĉevalido, ĉevalaĵo, ĉevalaĉo, ĉevalejo

BIBLIOTHEQUE SCIENTIFIQUE ET TECHNIQUE EN ESPERANTO	SCIENCA KAJ TEKNIKA ESPERANTO-BIBLIOTEKO,
<p>On étudie une langue pour l'utiliser. Son usage dans les sciences et les professions nécessite des termes et des expressions techniques.</p> <p>Avant de rédiger tout article scientifique ou technique, il faut connaître les termes, les expressions et tournures existants.</p> <p>La bibliothèque Scientifique et Technique, STEB, veut justement aider sur ce terrain.</p> <p>Pour concentrer les forces, on dépose à STEB les œuvres techniques et scientifiques; dont la production est plus compliquée en raison des illustrations, dessins, tableaux, etc.</p> <p>Les collaborateurs du Centre des Événements Espérantistes s'occupent d'une grande partie du contenu de la bibliothèque et ont depuis l'année 2000 retapé ou scanné et relu plusieurs centaines de vieux livres, introuvables, revues, articles. Grand merci à eux.</p> <p>Vous êtes aussi invités à collaborer ! Merci, si vous acceptez de collaborer par des prêts de matériel, des informations, le lieu où les trouver, etc.</p> <p>Scienca kaj Teknika Esperanto-Biblioteko</p>	<p>Lingvon oni lernas por utiligi ĝin. La uzado en sciencaj kaj profesiaj kampoj tamen postulas $\frac{3}{8}$ terminarojn kaj fakajn esprimojn.</p> <p>Antaŭ ol verki iun ajn sciencan aŭ fakan artikolon oni devas konatiĝi kun la jam ekzistantaj terminoj, fakaj esprimoj kaj parolturnoj.</p> <p>La Scienca kaj Teknika Esperanto-Biblioteko, STEB, intencas helpi ĝuste en tiu tereno.</p> <p>Por koncentri la fortojn, en STEB ni deponas verkojn el sfero de teknikaj sciencoj, kies produktado estas pli komplika pro la kunligitaj teknikaj ilustraĵoj, figuroj, tabeloj ktp.</p> <p>Grandan parton de la biblioteka enhavo prizorgis kunlaborantoj de la Esperanto-Centro Eventoj, kiuj ekde la jaro 2000 retajpis aŭ skanis kaj provlegis plurcentojn de malnovaj, ne plu haveblaj libroj, revuoj, artikoloj. Grandan dankon al ili.</p> <p>Ni invitas ankaŭ vin kunlabori ! Kun sincera danko ni akceptas vian kunlaboron ĉu per pruntodonaĵ materialoj, ĉu per informo pri ilia trov-loko, aŭ per ajna alia maniero.</p> <p>Scienca kaj Teknika Esperanto-Biblioteko</p>

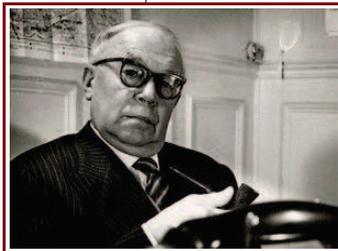
AVEZ-VOUS FETE L'AN NEUF À GRESILLON ?	ĈU VI FESTIS LA NOVAN JARON EN GREZILJONO ?
<p>Sinon, notez bien que cela est possible chaque année dans une atmosphère espérantiste sympathique.</p> <p>Voici pour vous tenter : ce qu'ils ont fait cette année :</p> <p>Une comédie musicale (la partie théâtre seule) traduite en espéranto « Le Petit Arthur »</p> <p>Un groupe l'a étudiée pendant plusieurs jeudis soirs, au siège d'Espéranto France.</p> <p>Il s'agit d'une pièce d'Alan SIMON.</p> <p>Voir sa bibliographie sur :</p> <p>http://www.musicme.com/#/Alan-Simon/biographie/</p>	<p>Se ne, notu bone ke ĉiujare tio eblas, en esperantista simpatia etoso.</p> <p>Jen por allogi vin, kion ili faris tiun jaron. :</p> <p>Muzikan komedion tradukitan en esperanto : kiun la partoprenantoj ludis (nur la teatran parton) : « La Eta Arturo ».</p> <p>Grupo studis ĝin dum pluraj jaŭdoj, vespere en la sidejo de Esperanto France.</p> <p>Estas teatraĵo de Alan SIMON</p> <p>Vidu la vivhistorion de la aŭtoro en :</p> <p>http://www.musicme.com/#/Alan-Simon/biographie/</p>

L'ESPÉRANTO, COMMENT ÇA MARCHE ?	ESPERANTO, KIEL ĜI FUNKCIAS ?
<p>■ Bon nombre de francophones, même adultes, ne connaissent pas le féminin ou le petit de beaucoup d'animaux, par exemple du lièvre. En espéranto, il suffit d'intercaler, entre le radical « lepor » et la terminaison o :</p> <ul style="list-style-type: none"> - le suffixe in pour le féminin : leporino = hase, - le suffixe id pour le descendant : leporido = levreau. 	<p>■ Multaj el la frankofonoj, eĉ plenkreskaj, ne scias la inan aŭ la idon de multaj bestoj, ekzemple la leporo.</p> <p>En esperanto, sufiĉas intermeti, inter la radiko « lepor » kaj la finaĵo o :</p> <ul style="list-style-type: none"> - la sufikson in por la ina : leporino (franclingve, hase), - la sufikson id por la ida : leporido (franclingve, levreau)

RAYMOND SCHWARTZ	RAJMONDO ŜVARCO
<p>Raymond Schwartz naît le 8/4/1894 à Metz, ville de garnison animée du Reichsland. Sa famille est francophone, il y reçoit une bonne éducation, parle non seulement le français et l'allemand couramment, mais apprend également le latin et le grec. Très tôt il apprend l'espéranto et rêve d'un futur de paix grâce à cette langue équitable. En 1912 il publie des pièces en rimes puis après la guerre des poèmes et des articles dans différents magazines. Il fonde le groupe espérantophone « Amika Rondo », Cercle amical en 1913. Il est contraint de rejoindre l'armée allemande et aller se battre lors de la Première Guerre mondiale. Une cruelle déception.</p> <p>Après la guerre, Metz est redevenue française, mais il part s'installer à Paris, y travaille dans une grande banque jusqu'à sa retraite. Sérieux et compétent dans sa profession, il montre un tout autre visage lorsqu'il joue dans les cabarets espérantophones, où il crée de nombreux sketches, comme un joyeux luron.</p> <p>À Montmartre, il dirige successivement des cabarets : « Verda Kato , Bolanta kaldrono , Tri koboldoj ». Ses sketches et ses livres sont très amusants et spirituels. Son roman « Kiel akvo de l' rivero » (Comme l'eau de la rivière, » de 1963, est un des plus longs et des meilleurs romans écrits en espéranto.</p> <p>Ses pièces en vers, « Verdkata Testamento et La Stranga Butiko », sont pleins de fantaisie : chansons dans le plus pur style « cabaret », récits humoristiques et jeux de mots.</p> <p>Son court roman « Anni kaj Montmartre », raconte les aventures d'une jeune Allemande naïve à Paris. Mais son principal chef-d'œuvre est peut-être « Kiel akvo de l' rivero », son roman le plus « sérieux » et le plus émouvant. Il est aussi rédacteur d'un mensuel humoristique où il fait figure d' « enfant terrible » de la famille espérantophone : avec lui rien ne reste caché, et tout est prétexte à plaisanterie.</p> <p>Il collabore à la « Sennacieca Revuo » par des articles intitulés « Laŭ mia ... Ridpunkto », jeu de mot formé sur « vidpunkto » (point de vue, manière de voir) et « rid » (rire), dans un style humoristique empreint de calembours et autres contrepèteries.</p> <p>En 1964, il joue le rôle du commissaire de Police, dans le film « Angoroj ». Raymond Schwartz s'est éteint en 1973</p>	<p>Rajmondo Ŝvarco naskiĝis la 8an /04/1894 en Meco, militurbo de Germanio. Lia familio estas frankofona, li en ĝi ricevas bonan edukon, flue parolas ne nur france kaj germane, sed ankaŭ studas la latinan kaj grekan. Tre frue, li lernas esperanton kaj revas pri paca futuro danke al tiu egalrajta lingvo. En 1912, li eldonigas rimajn teatraĵojn, kaj post la milito poemojn kaj artikolojn en diversaj magazinoj. Li kreas la esperantofonan grupon « Amika Rondo », en 1913. Li estas trudata soldatiĝi en la germanan armeon kaj iri militon okaze de la unua Monda Milito. Tre kruela elreviĝo.</p> <p>Post la milito, Meco reiĝas franca, sed li foriras al Parizo, tie laboras en granda banko ĝis sia emeritiĝo. Serioza kaj kompetenta en sia profesio, li tute alie montriĝas kiam li ludas en esperantofonaj kabaretoj, kie li kreas nombrajn skeĉojn, kiel gaja koboldo.</p> <p>En Monmartro, li sinsekve estras kabaretojn « Verdkata Testamento , la Stranga Butiko », Tri koboldoj ». Liaj skeĉoj kaj libroj estas tre amuzaj kaj spritaj. Lia romano « Kiel akvo de l' rivero » de 1963, estas unu el la plej longaj kaj plej bonaj romanoj verkitaj en esperanto.</p> <p>Liaj rimaj teatraĵoj, « Verdkata Testamento kaj La Stranga Butiko), estas plenaj de fantazio : kantoj en la plej pura « kabareta » stilo, humuraj rakontoj kaj ludvortoj.</p> <p>Lia mallonga romano « Anni kaj Montmartre » rakontas la aventurojn de juna naiva Germanino en Parizo. Sed, lia ĉefa verkaĵo eble estas « Kiel akvo de l' rivero », lia plej serioza kaj emociplena. Li ankaŭ estas redaktoro de humura monata gazeto, kie li ŝajnas « terura bubo » de la esperantofona familio : nenio restas kaŝita al li, kaj ĉio estas preteksto al ŝercaĵo.</p> <p>Li kunlaboras al « Sennacieca Revuo » per artikoloj titolotaj « Laŭ mia ... Ridpunkto », ludvorto farita de « vidpunkto » (opinio, maniero vidi) kaj « rid » en humura stilo de kalemburoj kaj aliaj kontraŭknaĵoj.</p> <p>En 1964, li rolas kiel polickomisaro en la filmo « Angoroj ». Rajmondo Ŝvarco mortis en 1973.</p>

L'ESPÉRANTO, COMMENT ÇA MARCHE ?	ESPERANTO, KIEL ĜI FUNKCIAS ?
<p>■ Il n'y a pas d'article indéfini. Il n'y a qu'un seul article défini : la (= le, la, les, l').</p> <p>De ce fait l'espéranto s'apprend beaucoup plus vite que les autres langues étrangères, et sa connaissance facilite leur étude en même temps qu'elle permet de mieux découvrir sa propre langue.</p>	<p>■ Ne ekzistas ne difina artikolo. Estas nur unu difina artikolo : la (franclingve le, la, les, l').</p> <p>Pro tio, esperanto lerniĝas multe pli rapide ol la aliaj fremdaj lingvoj, kaj ĝia scio faciligas ilian studadon ; samtempe ĝi ebligas plibone malkovri sian propran lingvon.</p>

